

فصلنامه اقتصاد و برنامه ریزی شهری

سایت نشریه: <http://eghtesadeshahr.tehran.ir>

مقاله پژوهشی

آثار شیوع کرونا بر بودجه شهرداری تهران

حجت‌الله میرزایی^{۱*}، حامد مظاهریان^۲، علی جعفری شهرستانی^۳، سعید خضر^۴

^۱ استادیار دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی

^۲ معاون برنامه‌ریزی، توسعه شهری و امور شورای شهرداری تهران

^۳ دانشجوی دکتری اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبایی

^۴ کارشناس ارشد اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبایی

چکیده:

شیوع کرونا از دو کانال کاهش تقاضا و کاهش عرضه به صورت هم‌زمان اقتصاد جهانی را با رکودی بی‌سابقه مواجه کرده است. شوک آثار شیوع این ویروس بر اقتصاد ایران به دلیل تاب‌آوری شکننده آن به واسطه تحریم‌های بین‌المللی به مراتب بیشتر خواهد بود. اقتصادهای منطقه‌ای و شهری و به تبع آن، مالیات شهرداری‌ها نیز در همین چارچوب با ضرر مواجه خواهند شد. برآوردهای این تحقیق بیانگر آن است که شیوع کرونا بر حدود ۲۰/۹ هزار میلیارد تومان از منابع ۳۰/۶ هزار میلیارد تومانی بودجه ۱۳۹۹ شهرداری تهران تأثیر خواهد گذاشت. این تأثیر در دو سناریوی حداکثری با فرض از بین رفتن ویروس طی سال و سناریوی حداقلی با فرض تعدیل ۵۰ درصدی سناریو نخست بررسی شده است. بر همین مبنا، در سناریوی حداکثری کرونا ۴/۶۰۸ هزار میلیارد تومان و در سناریوی تعدیل‌شده حدود ۲/۳۰۴ هزار میلیارد تومان کسری، مازاد بر کسری بودجه سالیانه شهرداری تهران به منابع درآمدی این سازمان تحمیل خواهد کرد. این در حالی است که مصارف بودجه شهرداری تهران فقط در بخش هزینه‌ها از شیوع کرونا اثر مستقیم می‌پذیرد و از این ناحیه نیز مصارف بودجه فقط ۹۳ میلیون تومان افزایش خواهد یافت.

DOI: 10.22034/UE.2020.09.04.05

اطلاعات مقاله

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۵/۲۶

تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۸/۰۳

کلمات کلیدی:

کرونا

اقتصاد شهری

بودجه شهرداری تهران

منابع

مصارف

مقدمه

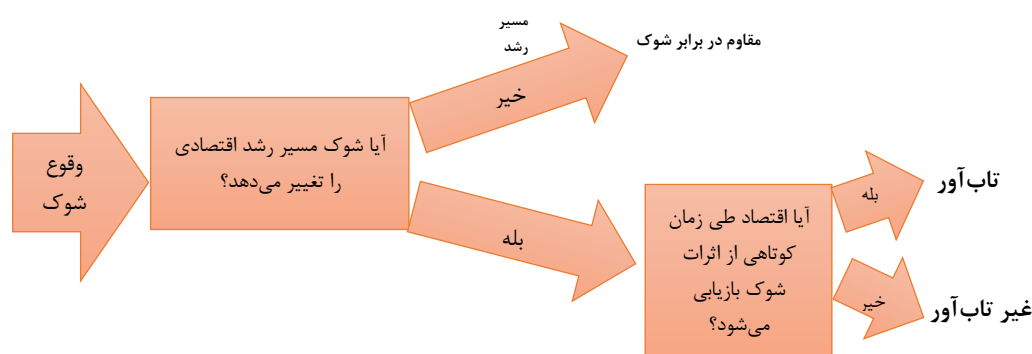
تبعات این شوک برون‌زا بر اقتصاد ایران، به واسطه سطح تاب‌آوری اندک اقتصاد به علت تحریم‌های اعمال‌شده از سوی ایالات متحده دو چندان خواهد بود؛ از سویی تأمین ارز مورد نیاز اقتصاد کشور با کاهش تقاضای نفت و کالاهای صادراتی دچار اختلال جدی خواهد شد و از سوی دیگر، تأمین کالای مورد نیاز خارجی سخت‌تر می‌شود. در این شرایط، اقتصاد بخش عمومی در سراسری و صفا ناپذیری قرار خواهد گرفت؛ بودجه دولت که در سال‌های اخیر به دلیل ناتوانی در فروش نفت دچار تنگناهای جدی شده و تلاش‌های فزاینده‌ای برای کاهش اتکالی آن به منابع طبیعی از طریق گسترش پایه مالیاتی صورت گرفته بود، اکنون با کاهش حجم مبادلات اقتصادی و چشم‌انداز تداوم رشد منفی اقتصادی از این ناحیه نیز بسیار آسیب‌پذیر شده است (شورای شهر تهران، ۱۳۹۷).

شیوع جهانی ویروس کرونا را باید به مثابه یک شوک خارجی به اقتصادها در سه سطح: بین‌المللی؛ از کانال آسیب‌پذیری زنجیره جهانی تأمین کالا، ملی؛ از کانال رکود اقتصادی و شهری-منطقه‌ای؛ از کانال آسیب فضای کسب‌وکار تلقی کرد. شوکی که مدیریت آن به سطح تاب‌آوری اقتصادها بستگی دارد (کادانا^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). اختلال مستقیم در زنجیره‌های تأمین جهانی، تقاضای نهایی ضعیف‌تر برای کالاها و خدمات وارداتی و کاهش منطقه‌ای گسترده‌تر سفرهای تجاری و گردشگری بین‌المللی از پیامدهای این وضعیت‌اند.

1 Cadena

نویسنده مسئول:

ایمیل: ho.mirzaei@gmail.com

شکل ۱: واکنش اقتصادها در مقابل وقوع شوک‌ها (هیل و دیگران، ۱۱۰۲)

به سمت تنوع صادراتی حرکت کرد و وابستگی به کالاهای استراتژیک را کاهش داد. برای ارتقای تاب‌آوری نیز باید بر ثبات اقتصاد کلان، بهبود کیفیت نهادها، اصلاح ساختار بازارها و بهبود سرمایه‌انسانی تمرکز داشت (طاهرپور، ۱۳۹۷: ۱۹۷-۲۲۷).

در مطالعه‌ای محققان اثر ویروس کرونا را بر ابعاد اقتصادی و اجتماعی بررسی کردند. همچنین، این گزاره را بررسی کردند که انزوای گروه‌های اجتماعی روش مطلوبی برای محدود کردن بروز کروناست. این امر منجر به ایجاد محدودیت‌هایی در امر اقتصاد می‌شود. این مطالعه به مواردی می‌پردازد که احتمالاً مانع بهبود اقتصادی در شرایط بروز کرونا می‌شوند (کلمنت و تیزدل^۳، ۲۰۲۰).

در مطالعه‌ای دیگر محقق به بررسی تأثیر ویروس کرونا بر اقتصاد صنعتی ایالات متحده پرداخت. نتایج پژوهش یادشده نشان داد همه‌گیری کرونا تأثیر درخور توجهی بر تمام بخش‌های بازار سهام ایالات متحده داشته است. علاوه بر این، تأثیر همه‌گیری در اقتصاد صنعتی بیشتر است. این مطالعه یک بینش اولیه در مورد تأثیر همه‌گیری کرونا بر اقتصاد صنعتی در ایالات متحده است (سان یانگ^۴، ۲۰۲۰).

با این وجود، از آنجا که بیماری همه‌گیر در جریان است، هنگامی که سرانجام پایان یابد، تحقیقات تجربی بیشتری در مورد تأثیر آن مورد نیاز است.

در ادبیات توسعه، تاب‌آوری به معنای توانایی یک سیستم در هضم شوک و شرط عبور از بحران‌های اقتصادی است. در اقتصاد، زمانی یک سیستم اقتصادی تاب‌آور شناخته می‌شود که حداقل از این سه توانایی برخوردار باشد (دووال^۵ و همکاران، ۲۰۰۷):

الف) توانایی سیستم اقتصادی برای ترمیم و بازایی سریع از اثرات شوک‌های بیرونی: این توانایی زمانی افزایش می‌یابد که یک اقتصاد ابزارهای سیاستی انقباضی و احتیاطی لازم را در اختیار داشته باشد تا هر زمان که نیاز بود با استفاده از این ابزارها بتواند آسیب‌های ناشی از

تاب‌آوری اندک اقتصاد ایران بنا به علل یادشده، مانع از اجرای سیاست‌های گسترده حمایتی برای کاهش تبعات بحران می‌شود و بنابراین، به نظر می‌رسد آثار بحران و بروز رکود اقتصادی در کشور درخور توجه باشد.

بودجه شهرداری‌ها نیز متأثر از شرایط یادشده، با چشم‌انداز کسری درخور توجهی مواجه است؛ شیوع ویروس کرونا که منجر به توقف و یا کاهش فعالیت‌های اقتصادی در شهرها از جمله ساخت‌وساز و مبادلات اقتصادی و در واقع آسیب جدی به فضای کسب‌وکار شده، مهم‌ترین علل وقوع چشم‌انداز یادشده است.

پیشینه تحقیق

هیل و دیگران (۲۰۱۱) به بررسی این موضوع پرداختند که چرا برخی اقتصادهای منطقه‌ای که در جهت منفی از شوک‌ها تأثیر می‌پذیرند، قادرند در مدت زمان نسبتاً کوتاهی بازایی شوند. آنها بر اساس نمودار ۱ استدلال می‌کنند؛ هنگامی که وقوع شوک، تأثیری در مسیر رشد اقتصادی ایجاد نکند، به این معنا که رکود اقتصادی تجربه نشود، به اصطلاح گفته می‌شود که اقتصاد نسبت به شوک‌ها مقاوم است. چنانچه اقتصاد در جهت منفی از شوک‌ها اثر بپذیرد و طی مدت زمان کوتاهی به مسیر رشد قبلی خود بازگردد، به اصطلاح گفته می‌شود که اقتصاد تاب‌آور است و در غیر این صورت، اقتصاد تاب‌آور نخواهد بود. باید توجه کرد که دو حالت «مقاوم در برابر شوک» (Shock-Resistant) و «تاب‌آوری» (Resilient) بهترین نتیجه برای اقتصاد بوده و حالت «غیرتاب‌آور» نتیجه مطلوبی نخواهد بود (هیل^۲ و همکاران، ۲۰۱۱: ۱۹۳-۲۷۴).

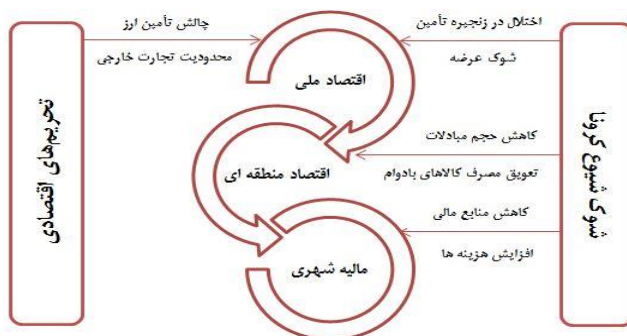
در تحقیقی طاهرپور (۱۳۹۷) به موضوع تاب‌آوری و آسیب‌پذیری اقتصادی پرداخت. نتایج مطالعه بر نقش مثبت و تعیین‌کننده تاب‌آوری و نقش منفی و مخرب آسیب‌پذیری در ارتقای بهره‌وری نیروی کار تأکید دارد. کشورهای نفتی که از سطح پایین بهره‌وری رنج می‌برند، به‌خصوص ایران، باید بسیار روی کاهش آسیب‌پذیری و افزایش تاب‌آوری خویش تمرکز کنند. برای کاهش آسیب‌پذیری باید از سمت اقتصاد تک‌محصولی

3 Clement A. Tisdell

4 Sun-YongChoi

5 Duval

2 Hill

شکل ۲: مدل مفهومی تحقیق

جاری نیز تداوم خواهد یافت، با کاهش تولید ناخالص داخلی و تنزل گردش مالی اقتصاد، درآمدهای مدیریت شهری از محل منابع ملی نیز با نقصان روبه‌رو خواهد شد.

آثار شیوع کرونا بر اقتصاد جهانی

اقتصاد جهانی از زمان جنگ جهانی دوم چند بار سقوط را تجربه کرده است، اما با توجه به آنچه طی هفته‌های اخیر مشاهده شده، بحران کرونا در شرف تبدیل شدن به بحران اقتصادی دیگری در سطح جهانی است. شوک کرونا از دو مجرای عرضه و تقاضا بر اقتصاد تأثیر می‌گذارد:

الف) شوک‌های طرف عرضه: بخش تولید به دلایل سه‌گانه زیر، ضربه سه‌گانه‌ای خواهد خورد:

۱. اختلال در عرضه مستقیم که مانع تولید می‌شود؛
  ۲. همه‌گیری زنجیره تأمین، شوک‌های عرضه مستقیم را تقویت می‌کند؛
  ۳. اختلال در بخش تقاضا به دلیل (۱) افت اقتصادی در سطح کلان در نتیجه رکود اقتصادی و (۲) تأخیر در خریدهای احتیاطی توسط مصرف‌کنندگان و تأخیر در سرمایه‌گذاری توسط شرکت‌ها؛
- ب) شوک‌های طرف تقاضا:** از منظر روان‌شناختی، مشتریان و شرکت‌ها در مواجهه با بلاتکلیفی حاصل از شیوع کووید-۱۹، تمایل دارند شیوه «احتیاط و صبر» را در پیش بگیرند و این امر در عمل به معنای به تعویق انداختن خرید کالا و خدمات توسط مشتریان است. بر اساس گزارش مؤسسه مک‌کنزی (۲۰۲۰) در صورتی که ویروس به رشد و تکثیر خود طی سال ۲۰۲۰ ادامه دهد، کاهش تقاضا می‌تواند رشد اقتصاد جهانی را بین ۱/۸ تا ۲/۲ درصد کند. در تازه‌ترین و بدترین پیش‌بینی نیز صندوق بین‌المللی پول که سه ماه قبل رشد اقتصادی دنیا را نزدیک به ۳/۳ درصد برای سال ۲۰۲۰ میلادی پیش‌بینی کرده بود، با تصحیح پیش‌بینی قبلی، رشد جهانی در سال جاری را منفی ۳ درصد اعلام کرده است.

در حوزه اشتغال نیز سازمان بین‌المللی کار (ILO) پیش‌بینی کرده است در نیمه دوم سال جاری میلادی و تحت تأثیر رکود حاصل از شیوع ویروس کرونا، ۱۹۵ میلیون کارگر تمام‌وقت در جهان بیکار شوند.

شوک‌های منفی و تحولات نامطلوب بیرونی را از بین ببرد. (ب) توانایی سیستم اقتصادی در مقاومت در برابر شوک‌ها: این نوع از تاب‌آوری زمانی به وقوع می‌پیوندد که اقتصاد دارای مکانیسمی باشد که به شکل درون‌زا به شوک‌های منفی واکنش نشان داده و آثار آن‌ها را کاهش دهد.

(ج) توانایی یک اقتصاد برای جلوگیری از بروز شوک‌ها: این نوع از تاب‌آوری جزء خصلت‌های ذاتی یک اقتصاد شمرده می‌شود که با بحث آسیب‌پذیری اقتصاد ارتباط مستقیمی دارد (بریگولیو و همکاران، ۲۰۰۶ و دوال و همکاران، ۲۰۰۷).

شیوع ویروس کرونا رنج درخور توجه و اختلال اقتصادی عمده‌ای را برای بشر به همراه داشته است. بسیاری از کشورهای جهان برای مهار این بیماری دست به دامن قرنطینه و اعمال محدودیت‌های گسترده بر تحرک نیروی کار و تردد شده‌اند، که کاهش شدید فعالیت‌های اقتصادی و رکود درخور توجه تولید را در پی داشته است. بنابراین، از این منظر شیوع جهانی این ویروس را باید به مثابه یک شوک خارجی به اقتصاد جهان تلقی کرد.

تبعات این شوک برون‌زا بر اقتصاد ایران، به دلیل تاب‌آوری شکننده آن به واسطه تحریم‌های اعمال شده از سوی ایالات متحده دو چندان خواهد بود؛ از سویی تأمین ارز مورد نیاز اقتصاد کشور با کاهش تقاضای نفت و کالاهای صادراتی دچار اختلال جدی خواهد شد و از سوی دیگر، تأمین کالای مورد نیاز خارجی سخت‌تر می‌شود. در حوزه اقتصاد داخلی نیز، شوک کرونا، عرضه کالا و خدمات را با محدودیت‌های جدی مواجه خواهد کرد؛ توقف فعالیت بنگاه‌های اقتصادی به‌ویژه در بخش خدمات و قطع زنجیره تأمین به‌واسطه کاهش تولید کالاها اقتصاد را با بیکاری و تورم هم‌زمان مواجه خواهد کرد. در کنار این، رکود تقاضا به دلیل کاهش قدرت خرید خانوار و تعویق مخارج مصرفی کالاهای بادوام (از جمله مسکن) بر سطح بحران خواهد افزود (آخترروزمان^۶ و همکاران، ۲۰۲۰).

بودجه شهرداری‌ها نیز متأثر از شرایط یادشده، با چشم‌انداز کسری درخور توجه مواجه است؛ رکود ساخت‌وساز در دو سال گذشته، در سال

6 Akhtaruzzaman

یافته‌ها

آثار شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد ایران

آثار شوک کرونا بر اقتصاد ایران در حوزه‌های ذیل قابل بررسی است:

الف) صادرات نفت: کاهش حجم تقاضای نفت چین به دلیل شیوع ویروس کرونا، حجم اندک صادرات نفت ایران به این کشور را با محدودیت بیشتری مواجه می‌سازد. همچنین، به دلیل سقوط قیمت نفت، حتی اگر مقدار صادرات نفت ایران تغییری نداشته باشد، میزان درآمدهای ارزی صادرات نفت را تقریباً به یک سوم کاهش خواهد داد.

ب) تجارت غیرنفتی: با توجه به ممنوعیت پروازهای ایران به چین و به عکس، می‌توان انتظار داشت که حجم تجارت با چین به‌عنوان مهم‌ترین شریک اقتصادی کشور، به‌خصوص در کوتاه‌مدت با شدت بیشتری تحت تأثیر قرار گیرد و هم بر صادرات غیرنفتی کشور و هم زنجیره تأمین کالاهای واسطه‌ای صنایع تولیدی کشور آسیب جدی وارد کند. علاوه بر این، از آنجا که تبادلات زمینی ایران با کشورهای همسایه از جمله عراق بعد از تحریم‌ها اهمیت بیشتری در تجارت خارجی کشور پیدا کرده است، می‌توان گفت که بستن مرزها اثرات مهمی بر روند تجارت خارجی کشور خواهد گذاشت.

پ) تولید و اشتغال: پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۹ حدود ۳- درصد بیشترین بخش‌های آسیب‌دیده فعالیت‌های حمل‌ونقل زمینی و هوایی و آبی بار و مسافر، فعالیت‌های مربوط به تأمین غذا و آشامیدنی، امور عمومی و خدمات شهری، ساخت پوشاک و سایر فعالیت‌های خدماتی باشند.

وضعیت اشتغال نیز پس از گسترش ویروس کرونا جدید بحرانی و در سال ۱۳۹۹ با کاهش میزان مشارکت و کاهش اشتغال مواجه خواهیم بود. کسب‌وکارهایی که بیشترین آسیب را از شرایط موجود دیده‌اند، دارای ۴,۸۳۸,۹۸۲ نفر شغل هستند که معادل ۲۰/۳۲ درصد از اشتغال کل را به خود اختصاص داده است.

ت) بودجه دولت: از لحاظ منابع با توجه به کوچک شدن اقتصاد به دلیل رکود ناشی از شوک بیرونی ویروس کرونا، کاهش تقاضا برای نفت و افت شدید قیمت آن در کنار برخی اقدامات و سیاست‌های حمایتی تولید، انتظار می‌رود منابع بودجه دولت بسیار کاهش یابد. مجموع دو وضعیت یادشده، یعنی افزایش مخارج و کاهش منابع به معنای بروز احتمالی کسری بودجه بسیار بزرگ‌تر از آنچه تا کنون اقتصاد ایران شاهد آن بوده است.

ث) بازار ارز: ویروس کرونا از کانال‌های مختلف می‌تواند بر بازار ارز تأثیر بگذارد:

- کاهش بی‌سابقه قیمت نفت؛
- به هم خوردن توازن صادرات غیرنفتی و واردات کشور به ضرر صادرات با کاهش قیمت کامودیتی‌ها؛
- کاهش صادرات به کشورهای همسایه به‌ویژه عراق، افغانستان و ترکیه؛
- ایجاد محدودیت در مسافرت‌های خارجی.

در مجموع به نظر می‌رسد نرخ دلار تا فصل نخست سال ۱۳۹۹، در کانال قیمتی ۲۰ هزار تومان نوسان کند که این رقم بیشترین مقدار در ۶ ماه اخیر است.

ج) بازار مسکن: وضعیت کنونی بازار مسکن به سمت سکون و اصلاح قیمت متمایل می‌شود و کاهش سرعت رشد قیمت مسکن به تدریج و به احتمال زیاد رخ خواهد داد. پیش‌بینی می‌شود تأثیر بیماری کرونا بر بازار مسکن اندک باشد و به دلیل قرار گرفتن در پیک خرید و فروش، رونق نسبی معاملات حداقل تا خرداد ۱۳۹۹ ادامه پیدا کند.

چ) قیمت‌ها و تورم: به نظر می‌رسد با تشدید آثار کرونا شامل کاهش تولید، افزایش نقدینگی و افزایش تقاضای کالاهای مصرفی و بهداشتی و در نهایت، تشدید کسری بودجه دولت، روند تورم افزایشی باشد.

آثار شیوع کرونا بر اقتصاد شهر تهران

بر اساس گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حدود ۴۰ درصد ارزش افزوده تولیدی در استان تهران، تحت تأثیر ویروس کرونا قرار گرفته است. بنابراین، با توجه به سهم ۲۶ درصد این استان از تولید کشور، اندازه اقتصاد فقط به واسطه تغییرات اقتصادی استان تهران ۱۰ درصد کوچک‌تر خواهد شد. همچنین، ۲۱/۵ درصد از اشتغال استان تهران متأثر از ویروس کرونا خواهد بود که به طور متوسط و با ادامه روند موجود استان تهران ماهانه ۱/۸ درصد از اشتغال خود را از دست می‌دهد.

آثار شیوع کرونا بر منابع بودجه شهرداری تهران

منابع بودجه عمومی شهرداری تهران در سال ۱۳۹۹، حدود ۳۰۶ هزار میلیارد ریال با ترکیب درآمدها ۱۵۹/۵ هزار میلیارد ریال، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای ۱۲۱/۹ هزار میلیارد ریال و واگذاری دارایی‌های مالی ۲۴/۲ هزار میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.

بر اساس بررسی به‌عمل آمده در این پژوهش، ۶۱ ریز کد درآمدی از کرونا تأثیر می‌پذیرند که در جدول ۲ آورده شده است. برای تخمین آثار شیوع کرونا بر منابع درآمدی شهرداری تهران، محاسبات در دو سناریوی حداکثری، با فرض شیوع کرونا در تمام طول سال و سناریوی حداقلی با فرض تعدیل ۵۰ درصدی اثر یادشده، انجام شده است.

مفروضات سناریوی نخست به این صورت در نظر گرفته شده است:

الف) از دست رفتن ۳۳ درصد درآمدها با توجه به توقف و یا گردش اقتصادی ناچیز فعالیت‌ها؛ در عوارض گذرنامه، عوارض بلیت هوایی، عوارض شماره‌گذاری سالیانه موتورسیکلت و سایر وسایل نقلیه، عوارض ثبت‌نام آزمایش رانندگی، عوارض بلیت مسافری و باربری، درآمدهای حاصل از تابلوهای معرف کاربری تبلیغاتی، درآمد مراکز فرهنگی، درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی، درآمد حاصل از سود سهام سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه، درآمد حاصل از پارکینگ و پارکومترها (حق ورود)، درآمد حاصل از بازارهای روز هفتگی (بازارهای سنتی)، جریمة سد معبر و خسارت واردشده به اموال شهرداری.

جدول ۱: تبعات تشدید رکود اقتصادی در کشور به علت شیوع کرونا بر اقتصاد شهری و مالیه شهرداری‌ها

حوزه اثرگذاری	اقتصاد ملی	اقتصاد شهری	مالیه شهرداری
تجارت خارجی	کاهش درآمدهای ارزی عدم تأمین برخی کالاها آسیب به صنایع صادراتی کسری بودجه افزایش نرخ ارز	آسیب به فضای کسب و کار تورم کاهش فعالیت‌های عمرانی	کاهش درآمد از محل مالیات بر ارزش افزوده افزایش هزینه‌های مدیریت شهری نااطمینانی در وصول سهم دولت در پروژه‌های تملک دارایی سرمایه‌ای شهرداری
تولید و اشتغال	کاهش عرضه کالاها و خدمات افزایش میزان بیکاری	افزایش تورم کاهش قدرت خرید خانوار	افزایش هزینه‌های مدیریت شهری کاهش درآمد از محل مالیات بر ارزش افزوده کاهش عوارض وصولی از شهروندان
بازار ارز	افزایش نرخ ارز	تورم	افزایش هزینه‌های مدیریت شهری کاهش درآمدهای حاصل از بخش ساختمان
بازار مسکن	کاهش عرضه مسکن	تعمیق رکود اقتصادی رکود بخش ساختمان	کاهش درآمدهای حاصل از بخش ساختمان
بازار طلا	افزایش سرمایه‌گذاری در طلا (به‌واسطه رکود جهانی و افزایش نااطمینانی)	کاهش سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی	کاهش درآمد از محل مالیات بر ارزش افزوده
بازار سرمایه	رشد شاخص بورس به‌واسطه عدم جذابیت بازارهای رقیب	رکود بخش ساختمان	کاهش درآمدهای حاصل از بخش ساختمان
مصرف انرژی	افزایش مصرف آب و برق کاهش مصرف بنزین و سوخت	کاهش حجم تردهای شهری	کاهش درآمدهای وابسته به حمل‌ونقل

قانونی و کاهش گردش فعالیت‌های اقتصادی؛ در کد درآمدی عوارض بر پروانه کسب و پیشه و حق صدور پروانه. همان‌گونه که گفته شد، در سناریوی دوم نیز محاسبات با فرض تعدیل ۵۰ درصدی آثار یادشده انجام شده است. نتیجه محاسبات بیانگر اثرگذاری مستقیم کرونا بر حدود ۲۰/۹ هزار میلیارد تومان از منابع شهرداری تهران در سال ۱۳۹۹ است که در سناریوی حداکثری ۴/۶۰۸ هزار میلیارد تومان و در سناریوی تعدیل‌شده حدود ۲/۳۰۴ هزار میلیارد تومان کسری، مازاد بر کسری بودجه سالیانه شهرداری تهران به منابع درآمدی این سازمان تحمیل خواهد کرد.

بررسی اثر مستقیم شیوع کرونا بر مصارف بودجه ۱۳۹۹ در بخش هزینه‌ها، با فرض عدم تعدیل نیروی انسانی در سازمان به‌واسطه شیوع کرونا، این پدیده بر حقوق و مزایای پرسنل شهرداری تهران بی‌اثر است و بنابراین، تغییری در مصارف بودجه از این ناحیه به وجود نخواهد آمد.

در اعتبارات جبران هزینه سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه با فرض ادامه روند اسفندماه از نیمه دوم فروردین تا انتهای خردادماه، تقریباً در فصل نخست سال تعداد مسافران مترو و اتوبوس ۵۰ درصد کاهش خواهد یافت. بنابراین، طی سال نیازی به پرداخت نیمی از یارانه فصل نخست سال نخواهد بود.

در اعتبارات نگهداشت شهر، اطلاعات دریافتی از سازمان مدیریت

ب) از دست رفتن ۲۵ درصد از درآمدها به‌واسطه بخشودگی احتمالی دولت و یا کاهش گردش مالی مبادلات؛ در کدهای درآمدی سایر موارد (عوارض حاصل از مالیات بر ارزش افزوده)، سهمیه از عوارض (موضوع تبصره ۱ ماده ۶) تبصره ۲ ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده و سهمیه از عوارض (موضوع تبصره ۳ ماده ۲) تبصره ۳ ماده ۴۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده بر اساس نسبت تحقق در سه‌ماهه نخست سال.

پ) از دست رفتن حدود ۲۵ درصد درآمدهای مرتبط با حوزه شهرسازی به‌علت توقف فعالیت‌های ساختمانی؛ در کدهای درآمدی عوارض بر پروانه‌های ساختمانی (زیربنا و پذیره)، عوارض نوسازی، جریمه کمیسیون ماده ۱۰۰، عوارض بر مازاد تراکم، عوارض افزایش ارزش قانونی ناشی از طرح‌های توسعه شهری، عوارض بر بالکن و پیش‌آمدگی، عوارض تأمین پارکینگ و عوارض بر تفکیک اراضی و ساختمانی بر اساس نسبت تحقق (به‌ترتیب ۲۵ درصد و ۲۴/۵ درصد).

ت) از دست رفتن ۲۲ درصد از درآمدها؛ در کدهای درآمدی تمدید پروانه‌های ساختمان‌های نیمه‌کاره به‌واسطه تعطیل فعالیت‌های ساختمانی و فرجه قانونی در نظر گرفته شده و همچنین، در کدهای درآمدی عوارض تردد وسایل نقلیه در محدوده‌های مرکزی و ترافیک (مجوز ورود به محدوده طرح ترافیک) و جریمه رانندگی به‌علت لغو طرح ترافیک در فروردین‌ماه و احتمالاً در ماه‌های بعدی و کاهش تردد در سطح شهر.

ث) از دست رفتن ۱۳/۵ درصد از درآمدها به‌واسطه تمدید مهلت

آثار شیوع کرونا بر بودجه شهرداری تهران

جدول ۲: اثر کرونا بر منابع شهرداری تهران در دو سناریوی حداکثری و تعدیل شده (میلیارد ریال) (بودجه ۹۹۳۱ شهرداری تهران و محاسبات تحقیق)

طبقه بندی	عنوان	مصوب ۱۳۹۹	اثر کرونا (حداکثری)	اثر کرونا (تعدیل شده)
۱۱۰۱۰۵	عوارض گذرنامه	۴۸'۱۸۰	۳۱'۹۱۹	۴۰'۰۵۰
۱۱۰۱۰۶	عوارض بلیت هوایی	۴۳۰'۷۰۰	۲۸۵'۳۳۹	۳۵۸'۰۱۹
۱۱۰۱۱۰	سایر موارد (عوارض حاصل از مالیات بر ارزش افزوده)	۴۵'۲۸۸'۲۵۱	۳۵'۴۹۷'۵۴۴	۴۰'۳۷۴'۴۱۶
۱۱۰۲۰۲	عوارض بر پروانه های ساختمانی (زیربنا)	۷'۱۰۵'۲۵۰	۵'۶۰۷'۷۵۱	۶'۳۵۶'۵۰۱
۱۱۰۲۰۳	عوارض بر پروانه های ساختمانی (پذیره)	۱۰'۰۷۴'۰۰۰	۷'۹۵۰'۸۰۹	۹'۰۱۳'۴۰۴
۱۱۰۲۱۰	عوارض نوسازی	۷'۵۰۰'۰۰۰	۵'۹۱۹'۳۰۴	۶'۷۰۹'۶۵۲
۱۱۰۲۱۲	تعمیر پروانه های ساختمان های نیمه کاره	۱'۳۵۹'۹۹۰	۱'۹۷۱'۹۸۶	۱'۶۶۵'۹۸۸
۱۱۰۳۰۱	عوارض شماره گذاری سالیانه موتورسیکلت و سایر وسایل نقلیه	۲۹'۲۰۰	۱۹'۳۴۵	۲۴'۲۷۳
۱۱۰۳۰۷	عوارض ثبت نام آزمایش رانندگی (گواهینامه رانندگی)	۲'۹۲۰	۱'۹۳۵	۲'۴۲۷
۱۱۰۳۱۵	عوارض تردد وسایل نقلیه در محدوده های مرکزی و ترافیک	۴'۵۰۰'۰۰۰	۳'۱۹۸'۲۱۴	۳'۸۴۹'۱۰۷
۱۱۰۳۱۶	جرایم رانندگی	۴'۳۰۰'۰۰۰	۳'۰۵۶'۰۷۱	۳'۶۷۸'۰۳۶
۱۱۰۳۲۰	عوارض بلیت مسافری و باربری	۱۵۰'۰۰۰	۹۹'۳۷۵	۱۲۴'۶۸۸
۱۱۰۴۰۳	عوارض بر پروانه کسب و پیشه و حق صدور پروانه	۲'۲۰۰'۰۰۰	۱'۹۰۳'۰۰۰	۲'۰۵۱'۵۰۰
۱۱۰۴۲۵	درآمدهای حاصل از تابلوهای معرف کاربری تبلیغاتی	۲'۵۰۰'۰۰۰	۱'۶۵۶'۲۵۰	۲'۰۷۸'۱۲۵
۱۲۰۲۰۱	سهمیه از عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده (ت ۲ م ۳۹)	۲'۴۳۸'۰۰۰	۱'۹۱۲'۴۹۸	۲'۱۷۵'۲۴۹
۱۲۰۲۰۲	سهمیه از عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده (ت ۳ م ۴۱)	۷۳'۰۰۰	۵۷'۲۶۵	۶۵'۱۳۳
۱۳۰۲۱۱	درآمد مراکز فرهنگی	۱'۴۷۱'۱۴۰	۹۷۵'۹۵۵	۱'۲۲۴'۵۴۸
۱۴۰۱۰۲	درآمد حاصل از سرمایه گذاری در بخش خصوصی	۹۰۰'۰۰۰	۵'۹۶۲'۵۰۰	۷'۴۸۱'۲۵۰
۱۴۰۱۰۴	درآمد حاصل از سود سهام سازمان ها و شرکت های تابعه	۲۰۹۱۵۰۰۰	۱'۹۳۱'۱۸۸	۲'۴۴۳'۰۹۴
۱۴۰۲۰۴	درآمد حاصل از پارکینگ و پارکومترها (حق ورود)	۱۵۰۰۰۰۰	۹۹'۳۷۵	۱۲۴'۶۸۸
۱۴۰۲۰۵	درآمد حاصل از پارکینگ و پارکومترها	۵۰۰۰۰۰۰	۳۳۱'۲۵۰	۴۱۵'۶۲۵
۱۴۰۲۰۸	درآمد حاصل از بازارهای روز هفتگی (بازارهای سنتی)	۱۵۰۰۰۰	۹'۹۳۸	۱۳'۴۶۹
۱۶۰۳۰۱	جریمه کمیسیون ماده ۱۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰	۱'۵۷۸'۴۸۱	۱'۷۸۹'۲۴۱
۱۶۰۳۰۹	جریمه سد معبر	۱'۴۶۰	۹۶۷	۱'۲۱۴
۱۶۰۳۱۱	خسارت وارد شده به اموال شهرداری	۲۴۵'۲۸۰	۱۶۲'۴۹۸	۲۰۳'۸۸۹
۲۱۰۱۰۳	عوارض بر مازاد تراکم (در حد مجاز)	۶۸۸۹۳۶۸۰	۵۴۳۷۳۶۸۳	۶۱۶۳۳۶۸۱
۲۱۰۱۰۴	عوارض بر تفکیک اراضی و ساختمانی	۴۸۰۱۸۰	۳۸۰'۲۶	۴۳'۱۰۳
۲۱۰۱۰۵	عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	۴۵۳'۰۰۰	۳۵۷'۵۲۶	۴۰۵'۲۶۳
۲۱۰۱۰۷	عوارض افزایش ارزش قانونی ناشی از طرح های توسعه شهری	۳۰'۶۶۰'۰۰۰	۲۴'۱۹۸'۱۱۴	۲۷'۴۲۹'۰۵۷
۲۱۰۱۰۸	عوارض تأمین پارکینگ	۴۵۰۰۰۰۰۰	۳'۵۵۱'۵۸۲	۴'۰۲۵'۷۹۱
	جمع کل	۲۰۸'۸۱۷'۲۶۸	۱۶۲'۷۲۹'۶۸۷	۱۸۵'۷۷۸'۴۷۸
	کسری		۴۶'۰۷۷'۵۸۱	

جدول ۳: اعتبارات مصوب هزینه‌ای و اثر کرونا بر آن (بودجه مصوب ۹۹۳۱ شهرداری تهران و محاسبات تحقیق)

ردیف	اعتبار مصوب	اعتبار مورد نیاز با احتساب کرونا	تغییرات
حقوق و مزایای پرسنل شهرداری	۴۷'۵۲۸'۳۰۲'۱۸۳	۴۷'۵۲۸'۳۰۲'۱۸۳	.
جبران هزینه سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه	۳۱'۱۴۱'۳۹۹'۵۱۸	۲۹'۷۸۲'۸۹۹'۵۱۸	۱'۳۵۸'۵۰۰'۰۰۰
نگهداشت شهر	۱۸'۶۶۱'۷۵۶'۲۳۴	۲۱'۰۵۵'۲۷۹'۰۲۰	-۲'۳۹۳'۵۲۳'۷۸۶
اجرای برنامه‌ها	۷'۹۳۴'۸۶۴'۳۲۳	۷'۵۳۰'۱۷۸'۴۴۳	۴۰۴'۶۸۵'۸۸۰
جاری	۶'۲۰۵'۷۳۵'۰۱۸	۶'۵۰۷'۸۷۳'۴۱۹	-۳۰۲'۱۳۸'۴۰۱
کمک‌ها	۳'۰۳۷'۱۸۰'۰۰۰	۳'۰۳۷'۱۸۰'۰۰۰	.
مجموع اعتبارات هزینه‌ای	۱۱۴'۵۰۹'۲۳۷'۲۷۶	۱۱۵'۴۴۱'۷۱۳'۵۸۳	-۹۳۳'۴۷۵'۳۰۷

علاوه بر این، مراکز تولید و توزیع غذاهای آماده اعم از رستوران‌ها، بوفه‌ها، طبخ‌ها، تالارهای پذیرایی، قهوه‌خانه‌ها، اغذیه‌فروشی‌ها (و موارد مشابه به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت) و همچنین، مراکز مربوط به گردشگری از جمله موارد مشمول این بسته حمایتی هستند که در صورت رایزنی می‌توان شرکت نوسازی عباس‌آباد به‌عنوان متولی پهنه گردشگری عباس‌آباد و شرکت برج میلاد را به‌عنوان مصادیق این دو رسته صنفی از اعتبارات یادشده بهره‌مند کرد.

ب) مصوبه تسهیل امهال بدهی‌های غیرجاری واحدهای تولیدی: شهرداری تهران می‌تواند در جهت امهال بخشی از بدهی‌های بانکی خود به‌ویژه در حوزه شرکت مترو، از مصوبه جلسه ۱۲۸۹ شورای پول و اعتبار مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ بهره‌گیرد که بر اساس مصوبه مؤسسه‌های اعتباری موظفانند بنا به درخواست مشتری و در چارچوب ضوابط و مقررات موجود، مطالبات از واحدهای تولیدی را که تمام یا بخشی از آن غیرجاری شده است، برای یک‌بار و حداکثر به مدت پنج (۵) سال، با اخذ میزان ۷/۵ درصد از مانده بدهی و با دوره تنفس شش‌ماهه امهال کند.

پ) مصوبه شورای پول و اعتبار در مورد حمایت از کسب و کارها در پی شیوع ویروس کرونا: بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار در ۱۳ اسفندماه ۱۳۹۸، با هدف مساعدت و حمایت از صاحبان کسب و کارها - که مصادیق آن در مصوبه دولت محترم تعیین خواهد شد- اقساط تسهیلات کسب و کارهای مشمول طی ماه‌های اسفند ۱۳۹۸، فروردین ۱۳۹۹ و اردیبهشت ۱۳۹۹ منوط به آنکه بدهی آن‌ها تا تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۱ در طبقه جاری قرار داشته باشد، قابل انتقال به پایان دوره بازپرداخت اقساط (بدون جریمه و کارمزد اضافی) خواهد بود.

ت) اعتبارات حمایت از جهش تولید: بنا به اعلام رئیس سازمان برنامه و بودجه، دولت ۲۰۰ هزار میلیارد تومان منابع (۷۰ هزار میلیارد تومان اعتبارات عمرانی، ۴۰ هزار میلیارد تومان منابع مختلف موجود در بودجه و همچنین سرمایه‌گذاری ۱۰۰ هزار میلیاردی شرکت‌های دولتی) جدای از منابعی سیستم بانکی و همچنین آورده بخش خصوصی برای

پسماند بیانگر رشد ۲۲/۵ درصدی تراز جمع‌آوری پسماند معمولی و همچنین، رشد ۴۳ درصد جمع‌آوری پسماند بیمارستانی است که هزینه‌های جمع‌آوری پسماند را دو برابر کرده است. در اعتبارات اجرای برنامه‌ها، با توجه به ممنوعیت برگزاری برنامه‌های حضوری در دوره شیوع کرونا در سه‌ماهه نخست سال و همچنین، اتمام اجرای برنامه‌ها از طریق فضای مجازی با صرفه‌جویی مواجه خواهیم بود. در مجموع در بخش هزینه‌ها، آثار مثبت و منفی کرونا بر هزینه‌های اداره شهر تقریباً یکدیگر را خنثی خواهند کرد و مصارف بودجه شهرداری تهران از این محل فقط ۹۳ میلیون تومان افزایش خواهد یافت. شیوع کرونا اگرچه در روند اجرای پروژه‌ها وقفه ایجاد خواهد کرد، اما بر مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی مالی اثر مستقیم ندارد.

بر اساس آنچه در ۳ بخش قبل این فصل گفته شد، مصارف بودجه شهرداری تهران فقط در بخش هزینه‌ها از شیوع کرونا اثر مستقیم می‌پذیرد و از این ناحیه نیز مصارف بودجه فقط ۹۳ میلیون تومان افزایش خواهد یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

راهبردهای مدیریت کسری بودجه

الف) استفاده از بسته اعتبار ۷۵ هزار میلیارد تومانی شبکه بانکی برای مقابله با کرونا: از جمله عناوین بخش‌ها و رسته‌های کسب و کارهایی که به‌طور مستقیم از بیماری کرونا دچار بیشترین آسیب و مشمول امکان بهره‌مندی از تعویق پرداخت تسهیلات در اسفند ۱۳۹۸ و دو ماهه اول سال ۱۳۹۹ شده‌اند، حمل و نقل عمومی مسافر درون شهری و برون شهری اعم از هوایی، جاده‌ای، ریلی و دریایی، مراکز و مجتمع‌های ورزشی و تفریحی، مراکز و مجتمع‌های فرهنگی و آموزشی هستند که مصادیق قطعی آن در حوزه مدیریت شهری عبارت‌اند از: هلدینگ متروی شهری تهران، شرکت واحد اتوبوس‌رانی، سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی، سازمان ورزش و سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران.

یکی از راهبرد اصلی مدیریت منابع برای تأمین ۱۲ هزار میلیارد تومان نیازهای ضروری و حدود ۶ هزار میلیارد تومان برای به سرانجام رساندن برخی از پروژه‌ها و همچنین، رفع گلوگاه‌های تأمین منابع با توجه به سهم عمده عدم تحقق ردیف‌های درآمدی فروش اموال شهرداری و سود حاصل از فروش دارایی‌های ثابت، وام‌های دریافتی و درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی، در کسری بودجه شهرداری تهران در سال‌های اخیر و توجه به ظرفیت درآمدزایی پرونده‌های راکد در کمیسیون ماده ۱۰۰ در دستور کار قرار گیرد.

منابع

۱. طاهرپور، جواد، (۱۳۹۷). «تأثیرپذیری بهره‌وری نیروی کار از تاب‌آوری و آسیب‌پذیری اقتصادی»، *تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی*، ۴ (۳۱)، صص ۱۹۷-۲۲۷
۲. شورای اسلامی شهر تهران، (۱۳۹۷)، مجموعه گزارشات تفریح بودجه شهرداری تهران ۱۳۹۸-۱۳۹۰
۳. شورای اسلامی شهر تهران، (۱۳۹۸)، بودجه مصوب شهرداری تهران ۱۳۹۹
4. Akhtaruzzaman, M., Boubaker, S., & Sensoy, A. (2020). Financial contagion during COVID-19 crisis. *Finance Research Letters*, 101604.
5. Briguglio, L.; G. Cordina, S. Bugeja and N. Farrugia (2006). "Conceptualising and Measuring Economic Resilience", Department of Economics, University of Malta.
6. Duval, R., J. Elmeskov and L. Vogal (2007), "Structural policies and economic resilience to shocks", Working Paper, No 56, OECD.
7. Hill, E.; T. Clair, H. Wial, H. Wolman, P. Atkins, P. Blumenthal, S. Ficenc and A. Friedhoff, (۲۰۱۱) "Economic Shocks and Regional Economic Resilience", *Building Resilient Regions: Urban and Regional Policy and Its Effects*, 4, 193-274.
8. International Labour Organization, (2020), COVID-19 and the world of work. Second edition
9. Cadena A, Child F, Craven M., et al (2020), "How to restart national economies during the coronavirus crisis", McKinsey & Company.
10. Choi, S. Y. (2020). Industry volatility and economic uncertainty due to the COVID-19 pandemic: Evidence from wavelet coherence analysis. *Finance Research Letters*, 101783.
11. Tisdell, C. A. (2020). Economic, social and political issues raised by the COVID-19 pandemic. *Economic analysis and policy*, 68, 17-28.

راهبری جهش تولید، اختصاص داده است. حوزه‌های ریلی و مسکن با تمرکز بر تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام به‌ویژه بهره‌برداری از حدود ۱۰۰ هزار واحد مسکونی در بافت فرسوده از جمله اولویت‌های صرف این منابع هستند. بنابراین، می‌توان برای تخصیص بخشی از این اعتبارات به پروژه‌های ناتمام متروی تهران و سازمان نوسازی، رایزنی کرد.

ث) اولویت‌بندی در تخصیص اعتبارات: از مجموع ۳۰/۵۷ هزار میلیارد تومان اعتبارات مصوب بودجه ۱۳۹۹، ۱۲/۳۳ هزار میلیارد تومان از سرجمع بودجه ۳۰/۵۷ هزار میلیارد تومانی شهرداری تهران (معادل ۴۰ درصد) را اجتناب‌ناپذیر دانست. تجارب گذشته نشان می‌دهد در بخش عمومی (اعم از دولت و شهرداری‌ها) در این شرایط همواره بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قربانی هزینه‌ها خواهد شد. بنابراین، لازم است برای جلوگیری از اتلاف منابع، در سایر مصارف غیرضرور اولویت‌بندی صورت گیرد. در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، هدایت اعتبارات به سمت پروژه‌های دارای پیشرفت فیزیکی بالاتر با قابلیت اتمام در زمان یک‌ساله بسیار راهگشا و حائز اهمیت خواهد بود.

ج) رفع گلوگاه‌های تأمین منابع: عدم تحقق ردیف‌های درآمدی فروش اموال شهرداری و سود حاصل از فروش دارایی‌های ثابت، وام‌های دریافتی و درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی، عمده‌ترین سهم را در کسری بودجه شهرداری تهران در سال‌های اخیر داشته‌اند. سرجمع اعتبارات مصوب این سه ردیف درآمدی در بودجه ۱۳۹۹ حدود ۷/۵ هزار میلیارد تومان است و با روال فعلی تحقق آن بسیار بعید به نظر می‌رسد. بنابراین، لازم است در فرایندهای فعلی تأمین مالی در این سه ردیف تحولی عاجل صورت پذیرد که البته به عزم مدیریتی و پشتیبانی شورای اسلامی شهر تهران نیاز دارد.

یک بررسی اولیه بیانگر آن است که در حال حاضر حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان پرونده در کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری تهران در فرایند بررسی است که در دوره جدید مدیریت شهری به‌واسطه رویکردهای انسانی به شهر و تأکید بر عدم شهرفروشی، از سرعت رسیدگی به آن کاسته شده است. بر اساس برآوردهای اولیه، از این حجم پرونده، ۸ هزار میلیارد تومان مربوط به جریمه‌های کسری پارکینگ و تخلفاتی از این نوع است که اندکی انعطاف‌پذیری بخش درخور توجهی از آن قابل وصول است و می‌تواند بخشی از کسری بودجه شهرداری تهران را تأمین کند. برای مدیریت این بحران، توصیه می‌شود در کنار استفاده از اعتبارات ملی تخصیص‌یافته به کاهش آثار شیوع کرونا از جمله بسته اعتبار ۷۵ هزار میلیارد تومانی شبکه بانکی برای مقابله با کرونا، مصوبه شورای پول و اعتبار در مورد حمایت از کسب‌وکارها در پی شیوع ویروس کرونا و اعتبارات حمایت از جهش تولید، اولویت‌بندی تخصیص اعتبارات به‌عنوان

Urban Economics and Planning

Homepage: <http://eghtesadeshahr.tehran.ir/>

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Effects of Corona outbreak on Tehran Municipality budget

Hojatolah Mirzaee^{1*}, Hamed Mazaherian², Ali Jafari Shahrestani³, Saeed Khezr⁴

¹ Assistant Professor, Faculty of Economics, Allameh Tabatabai University

² Deputy of Planning, Urban Development and Affairs of Tehran Municipal Council

³ PhD student in Economics, Allameh Tabatabai University

⁴ MSc. of Economics, Allameh Tabatabai University

ARTICLE INFO

Article History:

Received 2020-08-16

Accepted 2020-10-24

Keywords:

Corona

Urban Economy

Tehran Municipality Budget

Resources

Expenditures

ABSTRACT

The spread of the corona through two channels of declining demand and declining supply has brought the global economy to an unprecedented recession. The shock effects of the virus on the Iranian economy will be far greater due to its fragile resilience due to international sanctions. Regional and urban economies, and consequently municipal taxes, will also suffer in the same context. Estimates of this study indicate that the prevalence of corona will affect about 20.9 thousand billion tomans from the sources of 30.6 thousand billion tomans in the 1399 budget of Tehran municipality. This effect has been studied in two maximum scenarios, assuming that the virus does not disappear during the year, and the minimum scenario, assuming a 50% adjustment of the first scenario; Accordingly, in the maximum scenario of Corona 4.608 trillion Tomans and in the adjusted scenario about 2.304 trillion Tomans deficit, in excess of the annual budget deficit of Tehran Municipality will impose on the revenue sources of this organization. Meanwhile, the budget expenditures of Tehran Municipality will be directly affected by the outbreak of the corona only in the expenditure sector, and from this area, the budget expenditures will increase by only 93 million Tomans in total.

DOI: [10.22034/UE.2020.09.04.05](https://doi.org/10.22034/UE.2020.09.04.05)

©2021 Urban Economy. All rights reserved.

COPYRIGHTS

©2021 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Mirzaee H, Mazaherian H, Jafari Shahrestani A, Khezr S. (2021). Effects of Corona outbreak on Tehran Municipality budget. *Urban Economics and Planning*, 9(4): 235-242.

DOI: [10.22034/UE.2020.09.04.05](https://doi.org/10.22034/UE.2020.09.04.05)

url: http://eghtesadeshahr.tehran.ir/article_120551.html

*Corresponding Author: Email: ho.mirzaei@gmail.com